

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Wij sturen deze brief **met zorgen over het innovatie- en ondernemingsklimaat en een betrouwbare overheid**. De ondertekenaars van deze brief hebben de afgelopen maanden en jaren geïnvesteerd om Nederland koploper te maken in technologieën waar in de toekomst ons verdienvermogen ligt. Het Nationaal Groeifonds is hiervan een cruciale aanjager. Diverse projecten zijn al gestart en boeken resultaten. Denk hierbij aan het ontwikkelen van (digitale) technologie, het verbeteren van de zorg met meer aandacht voor de mens, en het bevorderen van de veiligheid in Nederland in een steeds veranderende wereld.

Wij hoorden in uw debat 'Verdienvermogen van Nederland' van 15 februari jl. veel erkenning voor de belangen van het Nederlandse bedrijfsleven en voor de noodzaak van innovatie. Wij maken ons echter zorgen over de impact van keuzes die op korte termijn gemaakt gaan worden. Tijdens dit debat is er onduidelijkheid ontstaan of van uitstel van de vierde ronde van het Groeifonds geen afstel komt. **Wij roepen u op de vierde ronde van het Nationaal Groeifonds intact te houden en hier ruim vóór 1 juni duidelijkheid over te geven.** De innovatiemotor van Nederland kan niet tijdelijk stil worden gezet. Bedrijven, kennisinstellingen en andere organisaties dringen aan op doorgang van en duidelijkheid over de vierde ronde tot er een alternatief is. Alleen op deze manier kunnen wij de broodnodige investeringen voortzetten.

Met de oprichting van het Nationaal Groeifonds zijn de nationale investeringen in innovatie eindelijk weer gestegen. Dit was hard nodig, aangezien Nederlandse investeringen achterbleven ten opzichte van omringende landen. Terwijl Nederland de ambitie heeft om voorop te lopen in de ontwikkeling en productie van technologieën die we in de toekomst gebruiken, inclusief bijbehorende talent- en kennisontwikkeling, zoals uitgewerkt in de Nationale Technologiestrategie. Wij roepen u op om stabiel beleid te voeren, zeker nu er nog geen kabinet is.

De afgelopen jaren wisten wij ons verzekerd van duidelijke spelregels, beoordeeld door een onafhankelijke commissie. In een onzekere wereld als die van innovatie, is behoefte aan stabiel beleid om de inherente risico's van innovatieve investeringen aan te durven en langjarig te kunnen bouwen. Daarbij ons volle begrip dat de spelregels zich ontwikkelen en worden aangescherpt met oog voor de al geschepte verwachtingen. **Maar duidelijke spelregels zijn betekenisloos als de wedstrijd tussentijds wordt afgefloten.**

Zet positieve woorden over verdienvermogen en innovatie om in daden. De sluimerende onzekerheid over de vierde ronde van het Nationaal Groeifonds zou het einde betekenen van veel initiatieven die nu gebouwd worden. Consortia zullen uit elkaar vallen en voordat er weer geïnvesteerd wordt in nieuwe voorstellen zal de overheid vertrouwen moeten herstellen dat nieuwe innovatie-investeringen wel een kabinetsperiode overleven.

Deze verslechtering van het innovatie- en ondernemersklimaat is niet nodig. Bedrijven, kennisinstellingen en andere organisaties staan klaar om het verdienvermogen van Nederland te versterken. Zodat Nederland mee blijft doen in de wereld en oplossingen kan vinden voor maatschappelijke uitdagingen. Als initiatiefnemers van Groeifondsvoorstellen en als vertegenwoordigers van innovatieve bedrijven en maatschappij roepen wij uw Kamer dan ook met klem op: **houd de vierde ronde van het Nationaal Groeifonds intact en geef ruim vóór 1 juni duidelijkheid hierover.** Als het verdienvermogen en innovatie in Nederland u aan het hart gaan, dan vragen wij u om de betrouwbaarheid en stabiliteit te creëren waarin innovatie in ons land hoogtij kan vieren.

Wij denken graag met u mee over hoe een nieuw kabinet nieuwe spelregels voor haar eigen prioriteiten kan maken. Maar laat in de tussentijd de investeringen niet tot stilstand komen, laat ons in de tussentijd doorwerken aan datgene wat Nederland nodig heeft.

Laat innovatie bloeien.

Bijlage: Verdere onderbouwing

- **Het belang van innovatie blijft onverminderd groot.** We citeren de Nationale Technologiestrategie¹: *“We vinden het belangrijk dat Nederland kan blijven meedoen in de razendsnelle wereldwijde technologische ontwikkelingen. Verschillende landen, waaronder de Verenigde Staten, Japan, China, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland, zijn bereid fors te investeren om hun eigen technologische positie te behouden of sterker te maken. Dit geldt in het bijzonder voor technologieën die strategisch zeer belangrijk zijn, zoals computerchips en kunstmatige intelligentie. Tegelijkertijd maken we ons vanuit de overheid zorgen over de geopolitieke spanningen die hierbij kunnen komen kijken. Niet alle spelers spelen het spel even eerlijk. Daarbij kan een leidende positie van één land in een technologie ons disproportioneel afhankelijk maken van één partij voor deze technologie. Dat kan ons kwetsbaar maken, bijvoorbeeld doordat we de toegang tot deze technologie zouden kunnen verliezen.”*
- **Het innovatie- en ondernemersklimaat staan onder druk.** Uit recent TNO-onderzoek² blijkt klip en klaar dat Nederland achterblijft bij buurlanden België en Duitsland, met name door het achterblijven van publieke financiering: *“België en Duitsland besloten daarentegen in de periode 2009-2017 fors in te zetten op de publieke R&D-financiering en is de groei hiervan 1,5 keer sterker geweest dan in Nederland”*. Bovendien loopt Nederland achter op het EU-doel om 3% bbp te spenderen aan R&D: de cijfers laten zien dat onze R&D-uitgaven in 2022 2,30% bbp bedroegen en daarmee ongeveer €6,7 miljard te laag waren om het EU-doel te halen. Wanneer Nederland nu per direct stopt valt bijna 10% van de nationale investeringen in R&D weg, en zal ieder vervolg moeten wachten tot men klaar is met nieuwe spelregels en een nieuwe organisatie. Die tijd hebben we niet, afname in investeringen in R&D heeft grote gevolgen voor het verdienvermogen en de brede welvaart van Nederland op de langere termijn. De innovatie-investeringen moeten op peil blijven met stabiel beleid.
- **De noodzaak voor stabiliteit werd recent nog onderstreept door de Monitor Ondernemingsklimaat³.** Stabiel en lange termijn overheidsbeleid staat ernstig onder druk. Dat tast het ondernemersklimaat aan. Dit terwijl Rabobank recent liet zien dat het Nationaal Groeifonds zorgt voor meer zekerheid bij investeerders⁴. Zonder Nationaal Groeifonds verdwijnt dus een cruciale hefboom om private R&D-investeringen aan te trekken. Op deze manier heeft iedere euro geïnvesteerd in het Nationaal Groeifonds 5,80 euro rendement. Maar de noodzakelijke durf om tijd, capaciteit, kennisopbouw en geld te investeren in de ontwikkeling van innovatievoorstellen staat of valt met een betrouwbare overheid.
- **Bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere organisaties investeren tijd, middelen en geld in het schrijven van voorstellen en vragen om duidelijkheid.** De aanloop naar een ronde van het Nationaal Groeifonds gebeurt grotendeels achter de schermen. De opbrengsten worden pas publiek zichtbaar wanneer de Adviescommissie haar beoordelingen geeft. Daar gaan echter maanden tot jaren aan voorbereiding aan vooraf. Maar liefst 61 quick scans zijn al ingediend voor de vierde ronde en voor miljoenen euro's is geïnvesteerd in het opstellen van voorstellen die het verdienvermogen van Nederland versterken. Bovendien is de vierde ronde van het Nationaal Groeifonds reeds voor de val van het kabinet aangekondigd⁵. Een koerswijziging van een nieuw kabinet kan, maar pas zodra de geschepte verwachtingen waarnaar is gehandeld zijn nagekomen. De innovatiekracht van Nederland komt anders opnieuw in gevaar door onduidelijkheid over het wegvallen van investeringsgeld. Bedrijven en kennisinstellingen hebben al miljoenen euro's geïnvesteerd in het schrijven van voorstellen en verkeren in onzekerheid. Zij willen middelen efficiënt en doelmatig kunnen inzetten en investeren in innovatie, maar dat kan niet zonder stabiliteit. Garandeer daarom een stabiel innovatie- en ondernemersklimaat.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2024/01/19/de-nationale-technologiestrategie>

² <https://www.tno.nl/nl/newsroom/2024/01/achterstand-r-d-uitgaven-nederland/>

³ SEO (2023). Monitor Ondernemingsklimaat

⁴ <https://fd.nl/tech-en-innovatie/1504323/rabo-groeifondsen-leveren-tientallen-miljarden-aan-welvaartswinst-op>

⁵ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2023D29558&did=2023D29558
(pagina 5)

Boodschap is verzonden namens

NLdigital

FME

POWERED BY DUTCH TECHNOLOGY

VNO NCW

TNO innovation for life

BRAINPORT DEVELOPMENT
economische ontwikkelingsmaatschappij

4TU.

vodafone   ziggo

NXP

NOKIA

THALES

TOPSECTOR
ICT
dutch digital

Quantum
Delta NL

DUTCH
DATA CENTER
ASSOCIATION

Dutch Cloud
Community

NETHERLANDS
MARITIME
TECHNOLOGY

PLATFORM
NEDERLAND

KONINKLIJKE
VERENIGING VAN
NEDERLANDSE
REDERS

 Nederland Maritiem Land
 Samen voor een blauwe toekomst

M2I materials
innovation
institute

MARITIEM
MASTERPLAN
NET ZERO 2030

AIRBUS

Advancing your
Aerospace and Airport Business

